

**Міністерство освіти і науки України
Національна академія педагогічних наук України
Асоціація університетів України
Одеська обласна державна адміністрація
Одеська міська рада
Одеський обласний інститут удосконалення вчителів
Освітньо-культурний центр «Інститут Конфуція»**

**ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО**

МАТЕРІАЛИ

ІІІ МІЖНАРОДНОГО КОНГРЕСУ

**«ГЛОБАЛЬНІ ВИКЛИКИ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ
В УНІВЕРСИТЕТСЬКОМУ ПРОСТОРІ»**

18-21 травня 2017 року

Місце проведення:

**Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського
(м. Одеса, вул. Старопортофранківська, 26)**

**Одеса
2017**

УДОСКОНАЛЕННЯ ПСИХОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ПЕДАГОГІВ У СИСТЕМІ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ

Томчук М. І., Томчук С. М.

КВНЗ «Вінницька академія неперервної освіти», Україна

Розбудова сучасної, конкурентоспроможної української держави вимагає суттєвих змін та перетворень в сфері освіти. Освіта має стати чинником економічного зростання, джерелом національної єдності, засобом особистісного розвитку кожного громадянина. Освітні стандарти нової української школи мають орієнтуватись на «Рекомендації європейського парламенту та Ради Європи щодо формування ключових компетентностей ціложиттєвої освіти», Проекту МОН України «Нова школа (простір навчальних можливостей)» [1], але не обмежуватись лише ними, а враховувати регіональні, національні її особливості. Нова школа потребує нового вчителя, педагога, який здатний бути суб'єктом змін свідомості, компетентностей учнів та професійних самозмін. Дотримання компетентнісного, особистісно орієнтованого підходу до розвитку дітей вимагає суттєвих змін у формуванні психологічної компетентності педагогів щодо управління учнівським колективом, індивідуалізації навчання та розвитку молоді, інклюзивної освіти, виховання особистості та ін.

Як засвідчили проведені нами дослідження, близько третини педагогів, які проходять підвищення кваліфікації у КВНЗ «Вінницька академія неперервної освіти» мають недостатній для нинішньої доби рівень психологічної підготовки щодо розв'язання актуальних проблеми в умовах нової школи, на завжди здатні творчо, психологічно грамотно вирішувати щоденні освітні проблеми. Саме тому, нами розроблено комплекс спеціальних лекцій, практичних занять, круглих столів, тренінгів, інших інтерактивних форм роботи з метою підвищення рівня їх психологічної компетентності. Основною метою такої роботи є практична спрямованість занять, зміна, корекція неадекватних уявлень педагогів щодо тих чи інших фактів девіантної поведінки дітей, низької ефективності навчально-виховного процесу, конфліктної поведінки, спілкування з батьками, тощо.

В процесі інтерактивної взаємодії, моделювання шкільних ситуацій слухачі курсів пропонують власні, психологічно найбільш прийнятні, на їх думку, варіанти розв'язання освітніх проблем, відбувається їх колективне обговорення та захист.

В контексті покращення організаційно-методичних засад підвищення психологічної компетентності педагогів в умовах модернізації системи післядипломної освіти педагогів викладачами кафедри психології КВНЗ «Вінницька академія неперервної освіти» запропоновано: 1) ввести кредитно-модульну систему неперервного підвищення психологічної компетентності педагогів протягом 5-ти років; 2) диференціювати освітян області на професійні групи за сферами педагогічної діяльності: соціально-психологічна сфера (педагоги-організатори, практичні психологи, соціальні педагоги та ін.); соціально-гуманітарна сфера (вчителі історії та права, християнської моралі та етики, інших дисциплін); вчителі філологи (українська, зарубіжна, іноземна мови та література); вчителі природничо-математичного циклу (математики, фізики, астрономії, біології, хімії, географії, екології та ін.); педагоги дошкільної та початкової шкільної освіти; фахівці з управління у сфері освіти (директори, заступники директорів ЗНЗ, завідувачі та заступники завідувачів ДНЗ, методисти РМК, ММК та ін.). У залежності від специфіки роботи фахівців даних сфер діяльності, нами розроблено дещо різний зміст, форми і навіть методи їх психологічної підготовки.

Планується виокремити на кожен навчальний рік (протягом 5-ти років) різний за складністю зміст психологічної підготовки в контексті загального професійного вдосконалення. Практикувати в окремих випадках роботу з педагогами у вигляді сесій з великою інтегрованою групою (наприклад дві сесії на рік тривалість 14-16 годин з виїздом навіть у райони області) або ж в малих групах (підгрупах по 10-15 осіб) з чіткою фаховою їх диференціацією та в інтерактивних формах (тренінги, дискусії, метод проектів та ін.).

Основною метою підвищення рівня психологічної компетентності педагогів має стати розвиток у них здатності нестандартно, креативно мислити, прогнозувати педагогічні ситуації, добирати для їх розв'язання адекватні віковим та індивідуальним особливостям учнів психолого-педагогічні засоби, методи впливу та корекції. Це в кінцевому результаті сприятиме реалізації запланованих змін в системі освіти України.

Література

1. mon.gov.ua/Новини%202016/08/21/2016-08-17-3-.pdf